

Den aktuelle landbrugsøkonomi	1
Inflation, recession og renten	2
Tidligere usikkerhed på råvaremarkedet	3

Den aktuelle landbrugsøkonomi

Griseproduktionen:

Økonomien i griseproduktionen har i løbet af dette forår været i klar bedring, dels grundet en markant prisstigning på smågrise afsat til udlandet og dels grundet en støt stigning på noteringen for slagtesvin. Disse stigninger er sket samtidig med et tilsvarende fald i svineproducenternes omkostninger. Et fald, der både kan ses under stykomkostninger men også et fald i kapacitetsomkostninger.

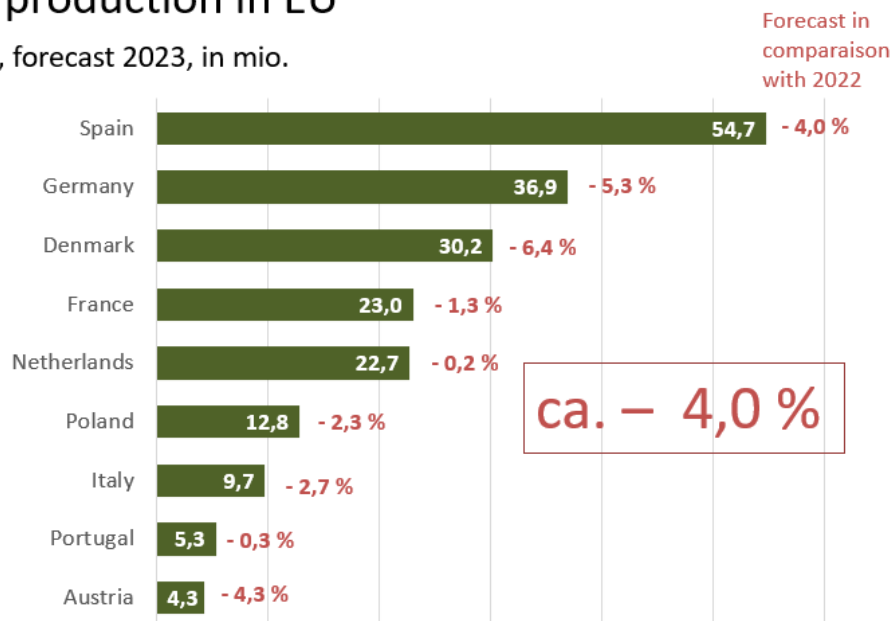
Den samlede svinebestand i Danmark har været faldende, hvilket er sket samtidig med et fald i efterspørgslen på svinekød. Faldet i svinebestanden har dog stabiliseret sig midlertidigt i Danmark, og vi må således forvente, at udbud og efterspørgsel på svinekød har tilpasset sig hinanden.

Vi forventer således et økonomisk positivt resultat for svineproduktionen i 2023.

Drivkraften for den prismæssige optur er det faldende slagtesvineudbud i Europa. Ifølge den seneste svinetælling er den europæiske griseproduktion faldet med mere end 5 procent i det seneste år. I Tyskland endda med mere end 10 procent. Se den europæiske udvikling i nedenstående tabel.

Pig production in EU

2022, forecast 2023, in mio.

Source: Eurostat, [EU-Commission](#)

For 2023 forventer EU, at den europæiske svineproduktion fortsat vil falde. Hvor stort dette fald bliver, er usikkert.

Mælkeproduktionen:

Mælkeprisen var i starten af i år faldende. Dette fald er dog på det seneste bremset, og mælkeprisen ligger derfor på et niveau, hvor der fortsat kan opnås en fornuftig økonomi i produktion af mælk. Økonomien i mælkeproduktionen understøttes også delvist af fortsatte fornuftige priser på oksekød.

Også for mælkeproduktionen er der konstateret fald i omkostninger. Det gør, at vi også for mælkeproduktionen forventer positive økonomiske resultater og positivt likviditetsoverskud i indeværende år.

Mælkeproduktionen vil ikke opnå samme indtjening, som den der blev konstateret i 2022, men det meget høje resultat i 2022, hvor der blev opnået et betydeligt likviditetsoverskud, smitter naturligvis positivt af på det økonomiske resultat for 2023. Rigtig mange mælkeproducenter har formået at få reduceret deres bankgæld i 2022, og dermed har mælkeproducenterne et andet økonomisk udgangspunkt i 2023 i forhold til tidligere år.

Markbruget:

I 2023 bliver det igen hverdag omkring de økonomiske resultater. Dels er markedspriserne på korn og raps faldet, dels går marbruget ind i 2023 med relativt høje gødningspriser og dels har vækstsæsonen indtil nu ikke udviklet sig helt så gunstigt, som vi kunne ønske os.

Medmindre den resterende del af vækstsæsonen udarter sig meget positivt, må vi forvente middeludbytter for den kommende høst. Dette, sammenholdt med relativt høje stykomkostninger, vil derfor sænke det økonomiske resultat for markbruget i 2023.

Lykkeligvis fik rigtig mange planteavlere solgt deres høst i 2022 til rigtig fornuftige priser, så også markbruget opnåede et godt likviditetsoverskud i 2022, hvilket på samme måde som for mælkeproduktionen er et godt økonomisk udgangspunkt for 2023.

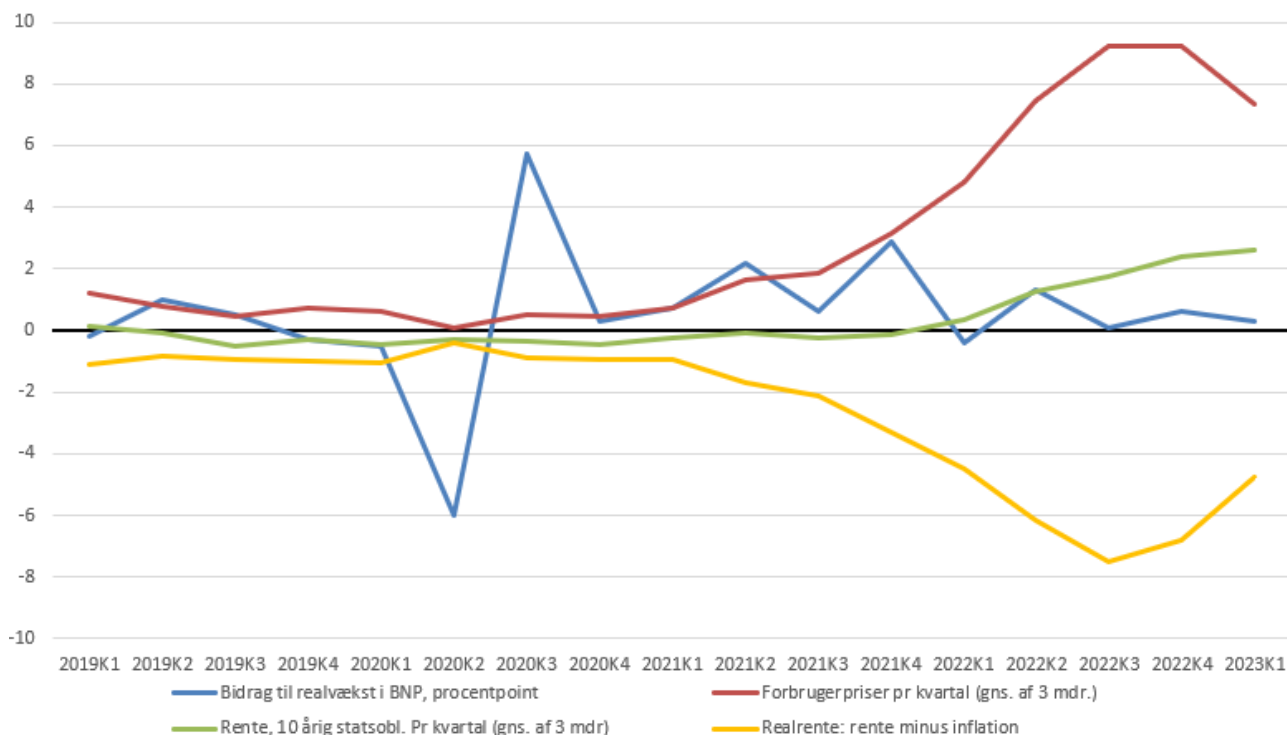
Vi forventer et positivt resultat for markbruget i 2023, men ikke et topresultat som i 2022. Vi forventer også et likviditetsoverskud, der er tilstrækkeligt stort til at dække forpligtelser til afdrag på realkreditfinansiering og eventuelle lån i banken.

Inflation, recession og renten

I de seneste ØkonomiNyt havde vi opstillet en tabel omkring vækst, inflation og rente. Denne tabel har vi aktualiseret med den nyeste viden. Se nedenstående.

	Vækst i BNP	Inflation	Cibor3-renten
2019 og 2020	0,8%	0,6%	-0,31%
2021	4,9%	1,5%	-0,21%
1. kvartal 2022	-0,5%	4,8%	-0,27%
2. kvartal 2022	0,9%	7,4%	-0,09%
3. kvartal 2022	0,5%	9,2%	+0,09%
4. kvartal 2022	0,6%	7,5%	+2,36%
1. kvartal 2023	0,3%	6,5%	+2,95%
Aktuel inflation/rente		5,3%	+3,36%

På baggrund af den aktualiserede tabel har vi udarbejdet nedenstående graf.

Grafen illustrerer udviklingen i inflationen, realrenten, renten på en 10-årig statsobligation og væksten målt i procent af bruttonationalproduktet BNP. Grafen viser entydigt en økonomi i ubalance, og selvom aktiviteten på det danske arbejdsmarked er højt, så er væksten lav og meget tæt på nul.

Den europæiske centralbank ECB har siden sommeren 2022 hævet renten mærkbart og trukket likviditet ud af markedet for at få styr på den daværende accelererende inflation. Målet for ECB med at få styr på inflationen er nået, og dermed er efterspørgslen på varer faldet, og er formentligt allerede nu nede under udbuddet af varer. Denne øvelse vil og skal sænke aktiviteten i samfundet.

Vi er helt sikre på, at inflationen fortsat vil falde, og vi må forvente at inflationen igen når 2% eller derunder i nærmeste fremtid. Hvornår denne opbremsning i samfundsaktiviteterne så vil påvirke renterne, er usikkert. Denne usikkerhed skyldes mængden af likviditet, der stilles til rådighed i markedet – altså hvor hårdt ECB har trådt på bremsen.

Hvis der er trådt for hårdt på bremsen, og idet væksten er nul, er tidspunktet og dybden af en kommende recession usikker. Med en fortsat vækst på nul vil risikoen for en recession være stor, og kommer der recession, vil renten falde markant. Renten vil kunne falde hurtigt.

Flere realkreditinstitutter og banker udarbejder løbende renteprognoser. Disse prognoser spår et fald i cibor 3 pengemarkedsrenten med op til 1,5% indenfor et år. Hvis der ikke skabes vækst, hvilket vi ikke tror på, idet ECB-bremsen er relativt hård, vil den korte rente falde ned mod 1% - måske mere.

Vi tror derfor på et kommende rentefald. Hvordan, obligationsrenten vil følge efter, er mere usikkert, så vi må vente og se.

Tidligere usikkerhed på råvaremarkedet

Grundet den stigende rente og fjernelsen af likviditet i markedet falder købekraften og dermed efterspørgslen i markedet. Dette fald i købekraft påvirker markedsvilkårene for varer – også for råvaremarkedet.

De voldsomme stigninger, vi så på råvarer i 2022, var delvist påvirket af spekulation og nervøsitet. I dag må vi forvente et mere normaliseret råvaremarked.

På grund af ECB-bremsen og den manglende vækst er der ingen udsigt til stigende priser på de forskellige råvarer, medmindre der igen opstår spekulation og nervøsitet. Læren for 2022 er under alle omstændigheder, at vi ikke skal lade os rive med, og at vi kommer langt med at sikre vores omkostninger ved købsaftaler, når vi føler, der kan opnås en fornuftig pris på en råvare.

Vi anbefaler derfor budgetsikkerhed frem for spekulation.

Dette var vores budskab for denne gang. Vi ønsker alle en god sommer.

Økonomi og Regnskab.